

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrația tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr. — de două ori 12 cr. — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr
pentru fiecare publicare.

Sibiu, 27 Iuliu.

În viața de toate zilele unui cetățean, fie el cât de risipitor și depravat, legea îi poate pune numai un tutor sau curator.

Cu totul tot altmintrea a lucrat puterile europene la congresul din Berlin față cu sârmana Bulgaria. Pe când de o parte o au eliberat de sub jugul secular al Turciei, de alte parte o au pus sub curatela a lor șese puteri mari ca fără consensul lor sî nu poată întreprinde nimica. Era de prevădut, că aceasta stare de lucruri nu va putea avea durată și că unei sau altei puteri nu-i va conveni, cum merg și se desvoaltă trebile în Bulgaria. Las, că nu era om înțelept, care sî nu fie prevădut, că Rumelia orientală este numai o ficțiune și că bulgarii la cea dintâiu ocaziune vor proclama unitatea Bulgariei, dar tocmai aceasta a silit pe puteri și în special pe Rusia ca sî-și manifesteze ura și mania față de energicul și istețul principe al Bulgariei, Aleksandru de Battemberg, și rezultatul manoperei muscălești s'a dat pe față la 21 August, 1886

De atunci e un an de zile. Bulgarii vor sî creeze nise stări normale, dar când vrea o putere, nu vrea cealaltă și cu deosebire Rusiei se pare că nu-i convine ca în Bulgaria sî se pună la cale stări normale și ca țeara sî pornească pe calea binelui și a progresului. Încercatu-s'au bieții bulgari sî mulcomenească pe Rusia, dejositu-s'a principele Aleksandru prin cunoscuta telegramă, ce o a espedat țarului muscălesc, dar toate au rēmas înzădar. Rusia voese cu ori ce preț ca sî pescuiească în tulbure și așa e de prevădut, că fiind nou alesul principe al Bulgariei un candidat oficial al Austro Ungariei, din aceea sta candidatură o sî se nască o păruală între aceste două state inarmate acum din crescet până în tâlpi.

Presă maghiară de mult a accentuat, că resboiul între noi și Rusia este inevitabil.

S'au aflat între maghiari oameni tare rezonabili, oameni calmi și cu judecată limpede, cărora nu le a venit la socoteală o refușală cu Rusia, și aceasta din motiv, că Austro-Ungaria, ori cât ar dispune de o armată disciplinată și entusiasmata, totuși nu și ar putea mēsură puterile cu colosul dela Nord. Noi încă am susținut la rēndul nostru, că Ungaria are mult prea multe de regulat la internele sale, decât ca sî se acate și așa dicēnd, sî tragă de pēr un resboiu cu un vecin puternic și de aceea nu odată ne am ridicat vocea noastră în contra propagandei, ce făcea presa maghiară pentru un resboiu cu Rusia. Maghiarii fîn mult la pretenia polonilor și cred, că acești din urmă la un eventual resboiu, tare lesne ar putea crea stări de lucruri în Rusia, cari o ar

sili ca aceasta sî țină o mare putere armată acasă și sî nu o poată trimite pe câmpul de rēsboiu. Ei bine! sî admitem, că polonii nemulțămii cu Rusia ar putea lesne sî insceneze o mișcare internă, oare nu scim, că Rusia, de câte ori a purtat reșele în afară, acasă la ea pe un moment a încetat nihilismul și elementele distrugătoare de a mai conturba linisea internă și atunci socoteala ar fi făcută fără de birtaș și ne am putea trezi în o bună dimineată cu nise hoarde muscălești în țară, care deș ne ar putea pune la gānduri și doar în fața lor ar fi siliți și ungurii sî recunoască, că în Ungaria sînt naționalități. Ađi din o singură esoposie de lucruri de mână arangiată la Turóc-Szent-Márton se face capital și diariul cel mai de frunte din Ungaria și cel mai liberal totodată „Egyetértés” în numărul seu din 31 Iuliu nu numai că se esprimă contra ori cărei mișcări chiar și pe terenul cultural, ci totodată împuță guvernului unguresc, că a lăsat de în Ungaria mai este posibil ca slovacul sî ceteze pe față a se numi slovac și a avea simpații pentru portul lui, pentru datinele lui, și pentru umbrele protopărinților sei. Eată o formă de specimen luat din acel diar: „Statul e al nostru, legislativa e a noastră, administrația e a noastră. Justiția a noastră, majoritatea locuitorilor a noastră, averea a noastră, cultura a noastră, dreptul al nostru, istoria milenară a noastră și toți naționalitățile cetează a-și ridica fruntea și aceasta din motiv, că ele nu sînt destul de controlate și nu sînt destul de ținute în frâu.” Mai are tot acest diar câteva excepțiuni în primul seu dela 31 Iuliu, cum bunăoară, că recunoșcem bucurii români, cari se simt unguresce — și alte, dar români și naționalități se simt și al căror inimă sî bată pentru poporul din cari fac parte, nu recunoșcem odată cu capul.

Sunt prea inferbentați frații maghiari tocmai acum, când norii cei negri amenință a descărca furtună teribilă asupra capului nostru și nu strică nițel tuș (douche) rece pe capetele cele inferbinate ale fraților dela presa maghiară, ca sî-și vină în fire, și sî judece lucrurile, așa, după cum sînt, ear nu după cum cred dlor, că ar trebui sî fie. Dacă însă se cred destul de buni și destul de puternici, ca sî susțină lupta cu lumea întreagă, atunci sî o facă pe contul lor ear nu pe al nostru, cari ne ținem tot așa de îndrept a fi cetățeni unguresci, ca și cei dela „Egyetértés” chiar și când nu am vorbi limba maghiară ca ei și când nu am purta mustețe rēscute.

Invrăbiți cu noi aici acasă, cu celii pentru faună, cu nemții pentru vamă, cu românii pentru convențiunea încheiandă, lesne se pot tređi singuri, și ađi nu e bine sî fi numai unicul fiu al unui părinte, ci

e de tot bine sî mai ai un frate sau doi, chiar și când scii, că ai sî împarți mosceneria cu el, căci în vreme de nēză un frate tot prinde bine.

Revista politică.

Iubilele de 70 de ani al nascerei arhiduceului Albrecht a stărnit în unele cercuri maghiare adēncă mahnire, așa, că micile ovațiuni, ce s'au făcut în unele locuri, au fost considerate de demonstrațiuni îndreptate în contra statului unguresc și a uniunii. Astfelu diariul „Pesti Napló” la sērbarea plānuită în Agram nu vede alt ceva decât, că camarilla, armata și opoziția croată, caută numai și numai peira Ungariei. Acest incident e și pricina, că numita foaie declară sērbarea celor din Agram: un joc de copii.

Pericita și a nascerei Arhiduceului deșteaptă însă în unguri întrebarea, că ce poate fi cauza de Arhiducele în toată viața sa a fost un protector cerbicos al germanismului în armată, și condamnă „Pesti Napló” pe acest guvern, care deși aplicat spre ori-ce jertfe, nu s'a nisuit ca cercurile militare competente și cea mai competentă individualitate sî se convingă odată, că armata comună perde mult din cauză, că poartă culoarea unei armate germano-naționale, ear oficerii posed caracterul aceleia.

Era un timp de se putea suferi și aceasta, acum însă, decānd domnișorii germani intră mai bucuros în serviciul prusian, și avem honveđi și glotași, cum se mai poate suferi acest spirit în armată, cum se poate suferi ca corpul oficerilor și limba armatei sî fie numai și numai cea germană. Au nu se teme Arhiducele Albrecht, că natura și va rēsbuna contra violenței acesteia și poate chiar atunci, când beliducele principal e mai mult avisat la biruință.

„Pesti Napló” cere o reformă a diplomației, căci incompatibilă e alianța celor trei împărați cu interesele monarchiei și mai ales alianța rusească; și astfel cu ocaziunea jubileului dorința cea mai ferbinte a acestei foi e, ca el — Arhiducele — sî recunoască cât mai curēnd, că e necesară reforma diplomației și a armatei „și ar fi cea mai mare fericire, ce l'ar lovi pe el și pe noi, dacă ne-am putea înțelege că timp nu e prea târziu”

Foile cehe nu mai încetează cu atacurile contra ministerului de instrucțiune austriac, și încep a numera zilele ministrului Gautsch. Reducerea scoalelor, pe cari cehi pun mai mare preț de cât pe viață, e cauza, că spiritul de ură cresce și se estinde acum pe toate terenele. „Narodny Listy” declară,

FOIȚA.

Din mitologia vechilor egipteni.

(După Dr. Carol Oppel.)

I.

Nascerea, viața și moartea lui Osiri.

În vremurile străvechi, înainte de aceasta cu multe mii de ani, Egiptul nu era încă raiul acela minunat, sclipind de frumșeța unei vegetațiuni imbelșugate și locuit de milioane de oameni fericiți, — cum devenise mai târziu; pământul era mare parte nelucrat, oamenii necultivați și sēlbatecii se hrāniau cu trestie, earbă, pești, animale de mare și carne de om.

Dar altfel avea sî fie; așa era scris.

La malurile Nilului era un oraș mic, Tape (Theba). Într'una din zile, așa se povestese, se auđi un glas din înălțime, care vestia cu țarie: „Domnul lumii a eșit la lumina zilei!” Ear din templul deului Amun rēșuna din gură nesciută: „Marele rege Osiri s'a nascut!”

Și el a meritat această bună-vestire, căci deveni cel mai mare binefăcătoriu al poporului seu. Ne-

bosit umbla în țeara sa, înveța oamenii, cum sî lucre pământul și sî-și îngrijească vitele, îi dedă la moravuri mai blānde, inventă plugul și introduse cultura pomilor și indeosebi cultura oleei, arēta cum se pregătesce vinul și berea, înființă orașe, introdu-se legi, zidi ateliere, în cari se pregăteau arme și instrumente folositoare pentru cultivarea pământului. El a fost și inventorul cântăreii și al muzicii.

Sofia lui era Isi. Ea află printre plantele sēlbateice ale câmpului grāul și orzul, înveță pe oameni la producerea bucatelor, și Osiri inventă coacerea pānii. Și instrumental de predilecțiune al egiptenilor, chemchem-ul (numit de romani: sistrum, un fel de triangul) este invențiunea Isiei.

În curēnd se estinse micul oraș Tape, se înbogăți cu temple și palate și se înălță cu timpul intru de a fi capitala cu o sută de porți a țerei, și cu densa crescū și înflori tot Egiptul în cea mai bogata imbelșugare.

Într'una din zile își chieamă regele sofia, pe fiul seu Har și pe fratele seu Set, și grā:

— Vedeți poporul meu e fericit și nu mai are trebuință de prezența mea personală; eu voi deci sî ies din țara asta, ca sî duc și la alte poporări lucrurile acelea, cari le pot feric și imbunătăți. Tu

Isi, esci regina țerei și vei avea poziția cea mai înaltă în toată vremea, cât voi lipsi de acasă; dar pe umerii tei frate Set, așed toată sarcina guvernării și grija soției mele și a fiului meu. Veđi deci, sî stai cu fața curată înaintea mea, când me voi reîntoarce.

După aceasta adună în jurul seu meșteșugari și plugari harnici, militari, lăutari și cântăreți și plecă cu armata aceasta pistriță la Ethiopia. Aci ridică valuri mari de pământ, spre a regula cursul riului, instrua indigenii prin oamenii sei în cultura pământului, în meșteșuguri și în arte. Din Ethiopia și luă calea spre Arabia, de aci spre India și traversă astfelu toată Asia de meadă și apus. Și până în Europa veni regele cel bun, și unde se jvia, introducea ordine, lege și drept, pretutindeni fericia și imbunătățea neamul omenesc. De aceea îl și primiau pretutindenea cu bucurie multă și cu mare alaiu. Vestea îi sbura înainte și-i oblia calea; numai alo-curea se întempla, sî aibă lipsă de puterea spădei sale spre a-și face cale. De nicăiri nu alungă regii înăscuți, nicăiri nu supunea la dări și zăciueli; el mergea, înveță și lumina popoarele, sādia vii și olee, lăsa în unele locuri pe cei mai harnici dintre oamenii sei înapoi, dacă era trebuință de ei, și apoi mergea ear mai departe.

că ideea solidarității slave se aibă numai un caracter respingător și se răsără asupra slavismului ca o stea de mântuire, carea se-î ridice din îndeșoșire la o viață cinstită și liberă. Vorbind ați de ideea asocierei slave, trebuie pus mai mult pond ca acum 's 60 de ani; atunci ideea aceasta avea formă firească literară, dar ați după Sadova și Sedan pe lângă forma literară adaugem comuniunea slavică și se credem, că aceasta idee de comuniune și după introducerea dualismului austro-maghiar în monarhie va fi numai o cestiune a consolidării slave, fie măcar și o naivitate. Numai ideea literară, față de cerințele poporului, de situațiunea generală din monarhia austro-ungară și față de adevăratele scopuri ale solidarității slave nu și mai are noțiunea corespunzătoare.

În timpul de ați, în împregiurările generale europene, precum și în cele ale monarhiei și în special în cele ale Boemiei, panslavismul este o idee națională, care ați și organizatoare în Europa. Ideea noastră slavică trebuie așezată între regulile și elementele, după cari se organizează și monarhia austriacă. Aceasta idee nu țintese contra Austriei; negreșit însă țintese contra coloritului germano-maghiar, ce face din Austria o stavilă drepturilor noastre naționale și cetățenești. Să năsim în acest imperiu după totala emancipațiune din domnia germană și maghiară; căci nu concedem ca capul odată, că ideea germană ori maghiară ar fi mai bună, mai nobilă ca cea slavă; cerem ca Austria să fie așa de slavică, pe cât e ea de germană și de maghiară. Sperăm, ca cât mai îngrabă lumea slavică din afară a monarhiei va rupe precumpănirea nedreaptă maghiară și germană, pentru emanciparea slavilor austriaci, și pentru regularea acestui imperiu pe temeiul egalității îndreptății a tuturor popoarelor.

De un șir de ani puternicii împărați ai Europei centrale au obicinuit a și da mâna la locul de scalde, Gastein, și prin întâlnirea lor a pune nouă temelie păcii europene. Și de astădată foile germane vieneze consacră articli și nu vād în întâlnirea dela Gastein decât locul și garanța păcii. Astfel „K. R. Zeitg.“ scrie: Toți iubitorii de pace privesc de ani, cu cea mai mare mulțumire și bunăvoință la întâlnirea monarhilor, care e un simbol vedit, că amicitia suveranilor, basată pe comunele interese ale ambelor imperii, întărește și mai mult alianța, care va fi scutul puternic contra atacurilor și contra ori-cărei turburări de pace. Eară „Post“ scrie: Manținerea păcii europene este scopul, ce l'a căutat și l'a aflat alianța austro-germană, la care s'a alăturat și Italia. Acestei amicabile alianțe i-se va împărtași în zilele acestea o nouă sfințire, pentru aceea salutăm cu o deosebită bucurie convenirea ambilor domnitori, a căror amicitie e simbolul și după cum sperăm asilul și paza păcii europene.

După cuprinsul depeșelor, cari circulă din Sofia și vorbesc despre principele Ferdinand de Coburg, trebuie se credem, că principele preste curând timp va pleca în Bulgaria. Principele va fi așteptat la Turnul-Severin pe pământul românesc. De acolo va călători prin Sistova sau Ruscuc la Tirnova, unde principele înaintea Sobraniei va depune jurământul pe constituțiunea bulgară. Convoiul princial a plecat eri din Sofia la Tirnova, unde vor fi conchemați deputații mării Sobraniei.

După împărtașirile, ce sosesc din Paris, corpu al 10-lea de armată cu cuartirul general la Rennes va face proba de mobilizare cu începere

Astfelu trecu-se an după an și la malurile Nilului se făcu tot mai obștească teama, ca nu care cumva multubitul rege se nu se mai rentoarce. Set nu mai prea ținea sama de Isi, domnia nețermurrit și după bunul seu plac, și umbra se iee coroana pentru sine, în loc, ca în cas dacă Osiri nu s'ar rentoarce, s'o predeie fiului lui Har. Spre a-și asigura însă reușita planului seu ticălos spre a putea înfrunta în cas de lipsă puterea cu putere, își recrută cu multă dibăcie o partidă puternică în țeară, a cărei soarte și bună stare numai dela densus depinde. El dete slujbe la oameni, cari sub domnia frate-sau n'ar fi fost învredniciți nici de cea mai neînsemnată slujbă de curte ori de stat.

— Eu o s'ă fac o încercare cu voi, — ȳicea el. Se înțelege, dacă s'a întoarce frate-meu, — v'ați păpat mlauiul.

Oameni, în cari nu se puteau de loc încrede primian posturi, în cari ușor puteau se înstrăineze lucruri date în grija lor. Ear după ce afla Set despre defraudățiunea ȳicea: „Eu voi se ve iert! dar. vai de steaua voastră, dacă va anđi ceva Osiri!“

Astfelu își pregăti încetul cu încetul aderenți, cari erau gata a face ori ce pentru densus; cari cu toții simțiau: dacă pică Set, picăm cu toții; de va

dela 8 Septembrie. Jurnalul oficial al republicei franceze publică un decret cu privire la organizațiunea cea nouă a armatei. Conform legii din 25 Iuliu a. c. se vor mai forma încă optspredece regimente de infanterie.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

De lângă Cincu-mare, în Iuliu, 1887. De redactor! În timpul de vară — precum este știut, omul mai iese când și când din cercul ocupațiilor sale, pentru a se mai recrea pe la vreo scaldă sau alte locuri dătătoare de linise sufletească și trupească. Cu astfel de ocațiuni oaspele călător întimpină impresii de mulțori plăcute, dar se poate întâmpla și contrariul. Dispunând de puțin timp, am cercetat în luna aceasta de vară vreo câteva ȳile scaldă minerală dela Rodbav, ce'e în apropierea comunei mele, și mai târziu conferința învățătorilor noștri greco-orientali din tractul protopresbiteral al Agnitei, ținută la 16 a lunei curente în orășelul Cincu-mare. Despre acestea două lucruri, cari mi-au cauzat oare cari impresii de interes, voi se ve raportez ceva.

Apa minerală de sub pădurea comunei Rodbav, — un sat sășesc-românesc din „fondul regiū“ aproape de Cincu-mare, — este una dintre apele cele mai bune pentru vindecarea reumatismului și preste tot a răcele, ce se incubă în trupul omului. Ca atare se cercetează de oaspeți din locurile cele mai îndepărtate ale Transilvaniei. În vara aceasta, fiind timpul favorabil, baia din cestiune e cercetată continuu de un public numeros din toate părțile. — Cu privire la naționalitatea oaspeților acești sun cam de o potrivă: sași, români și maghiari. Aci am întimpinat un lucru neplăcut. Un domn maghiar, pentru că veđi Doamne — era solgăbirău și nemeș, nu-i plăcea să se scalde cu românul la olaltă. Erau adecă veniți la această scaldă și români din popor, opincari, ca se-și vindece răcelea, și aceștia erau respinși în mod brusce de nemeșul solgăbirău, ca se nu se scalde preste ȳi, fără numai seara după șase oare, cași când țeranul român n'ar fi în drept a se bucura de rașele soarelui din înainte și de după ameađi a ori care oaspe al acestei băi. Abia după două ȳile de nelinise sufletească am putut căștiga dreptul — ca și românul opincar se se poată scaldă în timpul ȳilei în lacul tămăduirilor. Atăta despre scaldă dela Rodbav.

În 16 Iuliu a. c. st. v. am veđut decursul adunării generale a reuniunii învățătorilor greco-orientali din protopresbiteralul Agnitei. Învățătorii din acest tract protopresbiteral erau până mai anii trecuți afiliați parte la Sibiu, parte la Făgăraș — după cum adecă erau comunele bisericesci din acest tract mai aproape de Sibiu sau de Făgăraș. — Din aceasta împregiurare adeseori se esca neînțelegeri cu privire la fond, bibliotecă și altele, și astfel din această desbinare suferă întregul. Devenind acum învățătorii din acest tract un corp de sine stătător, organic, care compune al doilea despartământ al „reuniunii învățătorilor români gr. or. din districtul al XI. Făgăraș,“ ei știu unii de alții, își pot da seama de tot ce e al lor, atât pe terenul moral cât și material. Cu deosebire se poate observa aceasta mai mult, decând protopresbiteratul Agnitei a devenit întreg definitiv prin alegerea P. O. D. Sabin Piso, a protopresbiterului actual.

Erau 9 oare dimineața, și învățătorii în majoritate absolută erau adunați în orășelul Cincu-mare. Premergând serviciul divin cu invocarea spiritului sfânt în biserică, precis la 10 oare înainte de ameađi sala cea mare a edificiului scolar, — care face onoare credincioșilor gr. or. din Cincu-mare — era plină de învățătorii din tract și de alți binevoitori ai înaintării școlii noastre. Între acești din urmă am veđut pe ambii preoți locali gr. or. Ignățiu Mandocea și Iosif Mihu cu întreg comitetul parochial, pe preoți din tract George Borzea din Chirper, Ioan Alesandru din Ilimbav și

preda ađi ocărmuirea țării lui Osiri ori Har, ni s'a gătat domnia noastră pentru totdeauna.

Acum era Set sigur, că amicii sei îl vor apăra în protiva tuturor pretensiunilor nepotului seu cu cea mai mare supunere, și astfelu aștepta densus liniștit scirea despre moartea fratelui seu. Că se va mai întoarce Osiri cândva, afară de credincioasa Isi, nimeni în toată țeara Egiptului nu mai cuteza nici să creadă; trecuseră o mulțime de ani, fără să fi venit vr'o veste despre regele cel bun.

Dar eată că deodată se răspândi fama: „Regele s'a întors!“ Cu iutala vântului sbura solia înbucurătoare peste țara întreağă; unul i-o spunea altuia; de veselie și bucurie răsuna toate locurile; se pregătiau sărbări mari pentru primirea solemnă a prea iubutului; toate ocupațiunile ȳilnice fură uitate; căci un singur sentiment vibra în inimile tuturor, acela al bucuriei nemărginite pentru sosirea neașteptată a lui, pe care toți îl cređură mort.

Calea lui Osiri dela mare și până la Tape era un neîntrerupt mers triumfal; pe cărări prezerate cu flori intră el în capitala sa. Bucuria era la culme și din toate părțile se auđia strigătul: „Trăiască părintele nostru! Trăiască marelui Osiri!“

(Va urma.)

Ioan Grecu din Hundrubechiu, toți îmbrăcați în haine sărbătorești. — Pe neasceptate adunarea generală a reuniunii a avut onoare să salute în mijlocul ei pe M. O. D. Iuliu Dan, administrator protopropos în Făgăraș, și totodată președintele reuniunii districtului Făgăraș.

Președintele reuniunii P. O. D. Sabin Piso, printr'un cuvânt acomodat declară adunarea de deschisă. Pune la ordinea ȳilei tema comitetului central „Limba maternă în școlile populare, ce și cât are a se propune din acest obiect în fiecare an de școală?“ și apoi „Propunerea pronumelui personal ca lecțiune practică.“ Cu dezvoltarea temei prime fiind pregătit învățătorul Emilian Mandocea, acesta își cetește tractatul seu în formă de disertațiune, eară ceialalți membrii își făceau notițe pentru critică. Urmând critica, elaboratul dlui Mandocea s'a acceptat de bun cu observările făcute în adunare. Ca dezvoltarea temei a doua: „Lecțiunea practică despre pronumelui personal“, s'a înșinat învățătorii Deigșorean, Ioan Alesandru și Petrișor. La toți trei li s'a dat loc a prelege, și în urmă s'a acceptat de bune indigitațiile date de dnl Alesandru și modul de tractare al domnului Petrișor. O altă temă aleasă de comitetul central a fost din compit: „A dăugarea unităților după sistemul decadic“ cu dezvoltarea careia s'a înșinat înv. Petrișor, ceace i-a și succese destul de bine.

A urmat raportul învățătorilor esmiși ca comisari pe la esamene, care a fost foarte interesant. A raportat înv. Petrișor despre rezultatul și modul de tractare dela mai multe școlae din tract, și apoi preotul și înv. Alesandru a cetit un tractat interesant în cauza aceasta.

S'a vorbit în ședința acestei adunări și în meritul celor două teme date de Venerabilul consistor arhidiecezan prin cercularul de sub Nr. 29/2 Scol. din anul acesta spre pertractare tuturor adunărilor generale ale reuniunilor învățătoresci. Parochiul din Chirper dnl George Borzea din îndemnul propriu a cetit în șinul acestei conferințe învățătoresci o lucrare foarte interesantă asupra întrebării: „Care este cauza, pentru care grădinile școloare nu se sporesc și pentru ce unii învățători, având pământ pentru grădina de școală, nu-l cultivă pentru înștruirea școlărilor în grădini, și ce măsuri ar fi a se lua pentru a se da un avânt mai mare în înștruirea acestui ram folositoriu.“ D-nul Borzea a nimerit multe din cauzele, pentru care grădinile școlare nu se sporesc, și a arătat și remedii vindecătoare pentru acest rēu, și ar face foarte bine, dacă și-ar publica părerile sale și în coloanele acestui ȳiar, mai ales, că e dorința mai multora dintre învățătorii a se ventila aceasta cestiune și pe cale ȳiaristică. Asemenea s'a vorbit ceva și asupra întrebării: „Cari sunt cauzele, pentru cari absențele școlare sunt prea numeroase și prin ce s'ar putea delătura acest inconvenient împedeătoru în înștruirea școlărilor?“

Dacă aș vrea să espun pertractările așa, după cum s'au întemplat în această adunare învățătorescă, și dacă aș vrea să arăt rezultatele pertractărilor după cum ar fi de dorit, acest mic raport al meu ar deveni prea lung.

Conferința învățătorescă din Cincu-mare începută la 10 oare înainte de amiađi, a durat până la 2 oare după ameađi fără întrerupere, când printr'un cuvânt de încurajare la mai mult și la mai bine s'a încheiat.

După ședința a urmat prând comun în sala cea mare a hotelului local dat de comuna bisericescă gr. or. din Cincu-mare. La acest prând a luat parte toți învățătorii și preoții preșenți în frunte cu p. t. domnii Sabin Piso protopresbiter și Iuliu Dan, adm. protop.

Acum me aflu ear în cercul nostru de activate, și me bucur de impresiunile căștigate, pre unde am umblat. Acum știu, că baia de Rodbav e foarte bună pentru reînșproptarea sănătății omului, conducătorii băii însă bine ar face să se îngrădească de un regulament potrivit la aceasta baie, care se numai neîndreptătească, pre opincariul român a nu se arunca și el în aceea apă minerală, când îi place, mai ales când și el plătesce taosa obicinuită a scaldiei în rēnd cu ceialalți domni oaspeți — fie acia chiar solgăbirăi și nemeși; — eară în urma buneii impresiuni, ce mi-a făcut conferința învățătorescă din Cincu-mare, sum convins, că afacerile bisericesci, școlari și fundaționali din protopresbiteratul Agnitei cu protopresbiterul actual în frunte vor progresa spre binele și fericirea poporului nostru.

Călătoria.

Politica rusească în țările române.

(Urmas din Nr. 71 și încheiere.)

Abia trec vr'o 13 ani, când din nou țările române aveau să guste păharul amarăciunei. De astădată lucrurile ni-se presintă sub o fisonomie foarte ciudată: Rusia făcuse pretinie cu Tarcia pentru a înșosi pe Francia, amica seculară a Turciei sau mai bine pentru a umili pe Napoleon, care voia să cu prindă Egiptul, stăpănit de turci. Sub umbra pretenției uneltirile și scopurile cele mai acunse se dau pe față, și biata Turcie aproabă, ca Rusia să aibă dreptul a se amesteca până și în afacerile interioare politice și civile ale țerilor române, după ce se amestecase în cele esteriore și obținu dela Poartă ca domni români să nu fie schimbați în curs de 7 ani, decât cu aprobarea ambelor curți, precum și numirea lui C. Ipsilanti și Alecu Moruzi, cari sunt spri-

ginitori aprigi ai politicii rusești, așa de infocați, că pune pe gând pe biata Turcie și în urma invitărei Franței, cu care se împăcase se pregătia să i destituie. Când se auzi la Petersburg aceste planuri, fulgerele și tunetele încep. Ordin se dă generalului Michelson să ocupe principatele și amenință pe Turcia cu bombardarea Stambulului. Frica își are efect și mazierea nu mai are loc: era însă prea târziu; căci rușii ocupaseră țările române sub preț de a le apăra contra ordiiilor lui Paswan-Oglu.

În formă, și Rusiei îi plac formele, acest rebel și aceasta a 5 ocupare a țărilor române era pentru apărarea lor contra bandelor jefuitoare ale lui Paswan-Oglu: în realitate însă pentru *vecinica lor stăpânire*. Englitera sprijinesce pe Rusia în aceste scopuri, Lombardează chiar Constantinopol, care este apărât cu mult entuziasm de turci, comandanții de ambasadorul frances Sebastiani, în cât flota engleză este respinsă.

Mai întreagă Europa gravita pe atunci în jurul unui om. Napoleon însă în sventurata lui politică și în nețermuritele sale ambiții de domn universal, calcă în picioare alianța seculară cu Rusia, căreia îi incuviințează aneșarea principatelor. Turcia, auzind de trădarea lui Napoleon, rămâne înmărmurită și Țările sale păreau numărate, mai ales că revoluțiile interioare ale ianicerilor răsturnaseră pe rând trei sultani, și în buimăceala sa reproșează amarnic ambasadorului Sebastiani și se împacă cu Englitera. Napoleon are o întrevedere cu Alecsandru al Rusiei la Tilsit 1807; fac ambii un tratat de alianță și Țările române sunt date rușilor, pe care le și încorporează printr'un ucaz împăresc. Rebelul se începe din nou și continuă cu multă șansă în partea rușilor până în primăvara anului 1812. După fiecare succes Rusia cerea să aprobe aneșarea principatelor. Turcia nu voia cu nici un preț.

Unul din acele capricii, fruct al ambițiilor nețermurite a lui Napoleon, aduce deodată o schimbare radicală în diplomație. El se certă cu Alecsandru. Rebelul rușilor cu Turcia pe dată este oprit și se făcu pace la București în 28 Mai, 1812.

Napoleon se stricase cu Alex. la 9 Mai și trimite misionari și ștafete și chiar dragomanului porții Dumitraki Moruzi, să nu facă pace; Turcia însă în sinceritatea ei nu-i venia să creadă, că francesii s'au stricat cu rușii, căci drept se spunem, credința și lealitatea sunt însușirile caracteristice ale turcului; aceste lucruri însă în diplomație sunt barbare și în sinceritatea sa Turcia încheie pace cu atât mai mult, că nu se a nimic oficial despre planurile lui Napoleon; deoarece Rusia și aici ca totdeauna, întrebuințează corupțiunea și cumpără pe Moruzi, care nu arată ștafeta oficială sultanului. Pacea se face în nise momente foarte critice pentru Rusia, căci Napoleon peste trei săptămâni dela încheierea păcii face celebra în nenoceri invasiune în Rusia, care scapă cu câștig din lupta cu Turcia, mulțămindu-se numai cu Basarabia. Când Napoleon dă pe față corupția dragomanului, Sultanul infuriat dă ordine ca familia Moruzi să fie exterminată de pe față pământului; dar și turcului se poate aplica proverbul bine potrivit moldoveanului: Dă doamne turcului ca și moldoveanului mintea cea de pe urmă!!

A mai vîrbe de purtare a rușilor în timpul acestor 5 ani, cât ține ocuparea, cred de prisos: miseria și nevoile bieților țărani ajunseră la culme; administrația rusească își întinse mrejele sale jefuitoare până în cele mai ascunse și mai sărace colibe și cuvinte ne lipsesc pentru a zugrăvi cu toată goli-ciunea dolii, ce coprinse pe toată suflarea românească, care e-a obligată a ține în permanență până la 20,000 cară pentru proviant și aceasta tocmai în timpul semenăturilor, apoi banii, ce se scoteau din sudoarea și sângele bietului popor nu ajungeau să mulțumească pe cei cari nu se mulțumesc nici odată și a căror devasă este ingratitudea; trebuia să plătească 4000 galbeni leafă lunară generalului Miloradovici sau 240,000 fr. pe lună, apoi 4,000,000 pentru armată și pentru generalul Kutuzoff = 52,000,000 fr. plus contribuțiunea fe-nului jumătate în bani și jumătate în natură. Toți acești bani îi scoteau oficerii ruși, ajutați de ispravnicii, cari la rëndul lor părjoliau și furau pe nemiluite încât, cum ȳice cronicarul, „gmea pământul pe unde călcău”, se mai adaugem introducerea unei monede false, care abia represinta jumătate din valoare, apoi vinderea boerilor și a funcționarilor, cari ajunseser un adevărat scandal, de care numai rușii sunt capabili. Și ceea ce dă acestui spectacol înforător un caracter cu dreptul revoltător este, că boerii se desfătau cu generalii și oficerii ruși în baluri și petreceri; iar banii scoși din sudorile de sânge a nefericitului popor erau aruncați în vânt la sunetul păharelor și a chiuiturilor de veselie și în urgiile așa proceplilor sei liberatori; și când poporul se plângea generalului Kutuzoff, că nu i-a mai rămas

nimic, acesta le răspundea în batjocură: „Va rămas ochii, ca să plângeți”.

Cetind cronică lui Zilot românul și istoria Moldovei de postelnicul Manolaki Drăghici, ambii contemporani, ni se pare, că pērul se sburlesce în cap și cuvinte nu avem pentru a reprezenta realitatea îngrozitoare, în care se aflau bieții noștri părinți.

Și când ne gândim, că toate aceste miserii și altele, pe care mintea noastră abia le poate concepe, le au suferit românii, creștēnd, că crucea rusească va fi aducătoare de fericire, ne vine să regretăm, că am fost creștini.

Acestea însă nu sunt nimic, ȳia amărăciunii avea să fie la aplicarea tractatului din București, la ȳia luierei Basarabiei.

„Acele ciasuri, ȳice M. Drăghici, a fost de plāngerii un timp ne uitat, pentru că poporul cu cārdu, ca turmele de oi, încinse toată marginea Prutului, dela un cap până la altul, mergēnd și viind de prin sate și tārĳuri septămāni încheiate cu luare de bună dela pārinți, dela frați și dela rēndeni, cu cari crescuse și viețuise împreună până în vremea aceea, când se despărția unii de alți pentru totdeauna” dāndu și sērutarea cea de pe urmă și de cānd Prutul a devenit un riu bleștēmat, ale cārui valuri vor însemna despărțirea unui neam.

Cele spuse nu ne învață pe noi, că a face politică rusească, fie chiar că As. ortodoxă, este a ne pune streangul de gāt și că Rusia nu este ingerul tutelar, ci demonul incēdător al neamului nostru? . . . Iucru, pe care l' vom adevēri cu altă ocaziune cu ocuparea din 1828—34 al cārui rezultat este Regulamentul organic cu ocuparea din 1884, cu politica rusească din 1856, și în fine cu ultimile evenimente, cānd vom face și încheierea psihologică etnică, cu care am început.

G. Constantinescu Rdm.

Varietăți.

* Maj. Sa regele Romāniei, după cum se scrie, este decis a construi pe fiecare din domeniile sale câte un spital rural, ce va fi susținut din cheltuiala regelui.

* Guvernul a constătat, că pagubele pricinuite de riu Mureș și Criș numai în comitatul Aradului se urcă la 640,351 fl. v. a. — Ce a făcut guvernul pentru nenoceri? Nemic, cāci locuitorii sunt mai toți romāni.

* (Statua lui Ovidiu.) Statua pribegitului classic poet al romanilor se va inaugura la Constanta în ȳia de 7 August.

* Poetul Mihail Eminescu mai însănătoșându-se a plecat la Viena, unde se va supune unui consiliu medical. Bētrānul dr. Isaac din Botoșani încă a plecat pentru a da informațiuni medicilor specialisti din Viena despre trecutul boalei marelui poet.

* (Mulțămită publică.) Onorabilul Domn Ioan Iancu paroh gr. or. în Bucium-Poeni a donat la fondul „Reuniunii femeilor romāne din Abrud și jur” 100 fl. (una sută fl.) în numerar. Este cunoscut viel interes și zelul d-lui paroh Iancu față de biserică și școală; și de aceea esprimēndu-i pe aceasta cale cea mai călduroasă mulțămire. I urām dela bunul Dumneșcu viețā îndelungată, sănētatē deplină și putere de sus, spre a-și putea pe rēnd im plini toate bunele intențiuni, de cari este condus. În numele comitetului

Anna Gall,
președintē.

Alexandru Ciura,
notariu.

* (Alegere de notariu.) După cum se scrie, în Beȳinți s'ales de notariu ungurul Rāczkōvi, deși alegătorii sunt romāni. Vrednicia aceasta se atribuie machinațiunii notarului din Bozesci, Cristea, care ș'a pus toate silințele de a împedea pe aptul candidat Petru Truca, pe care l' voia poporul și alegătorii. Notariul Cristea trebuie creat la rēvaș!

* (Reorganizarea oficiilor telgrafico-postale.) Ministrul de comunicațiune aduce la cunoștință, că cu prima Septembrie 1887 se va efer-tu unirea direcțiilor postale cu cele telegrafice în cetățile: Cașovia, Sibiu, Oradea-mare, Cinci-biserică, Pojon, Oedenburg, Timișoara și Arad.

* (Un act de selbătăcie ungurească.) Din Valea Lajtelui se scrie „Gazetei Transilvaniei,” că *Farkas Lajos*, purtătorul de economie al domeniului din Suia, ș'a arētat arama de om civilizat față cu un pruc de 12 ani, pe care surprindēndu-l în țarina domnească, l' a legat cu un căpeștu de calul înfocat, pe care calăria, și punēndu-l a drumării o cale de o cară, silia calul să grăbiască cu sbicuil, cu care lovia mereu pe copil. Așa l' duse până la curte, unde l' legă de un stēlp, dāndu-l pe voia cănilor, cari au și rānit pe copil, mușcāndu-l de un picior. Sbicuirile căpetate, mușcătura de căne, pre-

cum și frica, de care era cuprins bietul pruc l' făceau să plāngă și să sbere cât numai putea. La vāietele lui, void copii lui Lajos se meargă la dēnsul, d-na mama lor li opri, ȳicēnd: *Lăsați-l, că nu-i bun decăt să-l mănēc cāni.* După ce ținu pe bietul copil de țēran așa legat de stēlp cât-va timp, l' a dat jodelul comunal, care l' a mai băgat în arest, după voia d-lui, încă 24 de ore! — Ori cât vor maghiarii să se fălăscă cu unirea de „civilizatorii orientului” le aducem aminte vorbele: Lupul și lapedă pērul, dar nārăvul nici odată!

* (Exposiția din Turóc Szt-Márton.) În butul calomnierei unguresci slovacii totuși au arangiat frumoase festivitāți cu ocaziunea esposițiunii din Turóc Szt-Márton, pe care Hurban o asemănă cu esposițiunea din Budapesta, ce evreii o au arangiat cu mult șgomot, pe cānd societatea „Zivena” o a arangiat în linisce. „B. H.” în calomnie numesce pe unii dintre vrednicii oaspeți ai esposițiunii agitatori. S'au rostot o mulțime de discursuri, cari de cari mai infocate și în spirit mai național.

* Turcia și Muntenegru s'au înțeles pe deplin și cearta pentru delimitarea grānițelor s'a isprăvit. Marele sultan și principele de Muntenegru au iscalit convențiunea încheiată pe basa negocierilor făcute între delegați ambelor părți.

* (Mēsuri contra colerei.) Din cauza sporirei casurilor de moarte de colerā guvernul austro-ungar a stabilit o carantină de 7 ȳile în toate porturile maritime ale monarchiei contra proveniențelor din Sicilia și Calabria. Toți călătorii sunt supuși la o riguroasă desinfectare.

* (Reprimarea beției în Belgia.) După Rusia, Svedia și Norvegia, Belgia este țeara, unde beutura este mai tare respāndită. Și fiind că în decurs de trei ȳeci de ani numērul debitelor de beuturi spirituoase s'a mārīt în proporție de 100 până la 232 și fiind-că populațiunea lucrătoare cheltuesce pe an peste 60 de milioane pe vin și pe rachiu, camera reprezentanților belgiani, după o discutare în patru ședințe, a adus o lege conform cārēia statul va pedepsi aspru vițel beției. Pedepsele se urcă până la 5000 lei și cu închisoare. — Bună ar fi și la noi!!

* După o *statistică*, compusă la inițiativa ministrului unguresc de comunicațiune în țările coroanei ungare au apărut în 1886 cu totul 739 ȳiare și scrieri periodice, cu 33 mai mult ca în 1885. Dintre acestea 95 au fost de cuprins politic, 227 consacrate intereselor locale, 52 beletristice, 339 foi de specialitate și 26 umoristice. În limba ungurească au apărut 513, în cea germană 126, în cea croată 35, în cea sērbescă 21, în cea romānă 18, în cea slovacă 10 ș. a. Cu posta s'au trimis 52,894,320 esemplare, cu 2,949,299 mai mult ca în 1885. Dintre acestea au fost 37,911,036 esemplare de cuprins politic, 2,865,441 servind intereselor locale, 2,205,699 beletristice, 9,539,877 de specialitate și 372,287 umoristice. S'au trimis esemplare apărute în limba ungurească, 33,712,166, în limba germană 15,598,184, în limba croată 1,304,494, în limba sērbescă 1,048,489, în limba romānă 698,685, în cea slovacă 237,004 ș. a.

* (O potrivită imbiere.) O frumoasă și drăgălășă artistă teatrală de curte, scrie „W. Allg. Zeitg.” pe timpul unei călătorii, în escursiunile ei din o pădure cunoscută se îndătinase a lua de conducătoriu pe fiul ospētarului, la care găzduia. Tinerul cunoșcea bine căile și potecile și ca o căprioară se avēnta pe cele mai înalte stānci ca să găsească câte o deosebită floare pentru frumoșia și simpatica strēină. Când sosi oara despărțirii, mulțămitoarea artistă voia să dāruiască pe însoțitoriu cu un ducat. Acesta însă îi inapoiă darul și îi dișe cu o voce simpatică și încredută: „Primiți-ve banii, și dacă ve convine să mergem împreună și la preot . . .” Cu părere de rēu însă artista, nu primi și acest angajament.

* (Fortificarea capitalei Romānie se continuă cu mare activitate. Se crede, că lucrările de fortificare vor fi gata cel mult peste patru ani; în streintate s'a făcut mari comāde de material; furnisarea șinelor de drum de fer s'a încredințat societății Buchūmer din Vest-falia. —

* (Cāni în armată.) — Al 14-lea batalion de vânători, garnisoana în Schiwerin — Germania — se ocupă în acest moment cu dresarea cănilor pentru serviciul de avant-posturi. Doi-spre-ȳeci căni au fost atașați acestui batalion și întovărășesc patrulele și soldați trimiși în reconoșteri. Note scrise cu creionul sunt legate de șgarda lor, note, pe cari căni trebuie să le ducă de la avant-posturi la batalionul rămas în urmă. Cāni sunt întrebuințați și pe câmpul la tragere de țintă. Noaptea, cānd stau la avant-posturi denunță prin lătratul lor apropierea persoanelor străine batalionului.

* (Cărți școlare admise.) Înalțul ministeriu ung. de culte și instrucțiune publică, cu ordinațiunea sa Nr. 21,817, a admis în principiu cărțile de lectură compuse de domnul Vasilie Petri și adevăc:

1. „Nou Abecedar românesc” și
2. „Legendar sau carte de citire pentru scoalele populare, partea I, pentru al 3-le și al 4-le an de școală,” indigând modificările de introdus în ele la proxima edițiune și cel mult în decursul următorilor doi ani de școală (1887—8 și 1888—9), ear până atunci cărțile sunt admise chiar și în compunerea lor de astăzi. Scirea aceasta va interesa pre toți acei învățători și bărbați de școală, cari au introdus deja sau vor a introduce în școală aceste cărți de lectură, pre cari însuși înalțul minister de culte și instrucțiune publică le-a numit „metodice.”

Recenziune.

Vêrful cu dor, la 29 Iunie, 1887.
(Urmare din Nrul 72.)

B. Chronologia ca știință ajutătoare a istoriei.

a). Conceptul chronologiei; chronologia înainte de Christos.

b). Chronologia la romani. Chronologia la creștini. Chronologia la evrei și la turci. Diferite perioade: 1. Olimpiadele și Chronologia la greci. 2. Lustrum. 3. Seculum. 4. Perioada alexandrină. 5. Perioada lui August. 6. Perioada constantinopolitană. 7. Perioada lui Dioclețian. 8. Perioada lui Filip. 9. Perioada dela zidirea Romei. 10. Perioada lui Seluc, și în fine scurta chronologie ciudată a mării revoluțiuni franceze, carea a fost de puțină durată (1792—1806).

C. Geografia ca știință ajutătoare și indispensabilă a istoriei.

D. Statistica ca ajutătoare istoriei, procură pentru istorie într-o măsură mare date demne de credință și arată prin desfășurarea adevăratelor stări factive, calea unor îndreptări necesare și posibile.

4. Despre critica istoriei.

5. Istoria istoriografiei.

A. Istoriografia la greci. Aci ne vorbesc cartea de istoriografii elini: Herodot din Halicarnasos, Tucicide, Xenophon, Polibiu, Plutarch.

B. Istoriografia la romani. Aci se pomenesce: Iuliu Caesar, C. Salustiu Crisp, Tit Liviu Pataviu, Corneliu Tacit.

C. Istoriografia la maghiari.

6. Metodele instrucțiunii istorice. Punctul acesta este de sigur pentru învățător foarte instructiv.

Astăzi lumea pedagogică scie să aplice diferite metode și la propunerea istoriei.

Astfel unii vor să propună materialul istoriei după metoda biografic eschisiv; alții contrari ai acelora susțin a fi corectă propunerea pragmatică a istoriei; — când eară alții — al treilea grup de pedagogi, — susțin ca istoria să se propună numai așa în mod centralistic în anumite chronografii.

Acestea sunt cele trei direcțiuni principale, pentru predarea istoriei în scoalele populare.

Luând în considerare avantajile și defectele acestor metode apoi metoda chronografic întretesut, intercalat așa fiind, prin cel biografic numit al caracterelor, — este cel mai ușor metod de aplicat la instrucțiunea istoriei în scoalele populare. Acesta, credem noi, a fi cel mai nimerit metod pentru predarea studiului istoriei în scoalele elementare. Causa este, că acest metod cere, ca totdeauna să se iea numai câte o anumită epocă, după aceea să se intueze. Eară în ceea ce privește alte epoce, pe acestea numai într'atât le atinge, intru cât aparțin ele ca cauze sau efecte necesare la epoca respectivă.

Acest mod de tractare are foarte multe părți bune. El începe cu timpurile și caracterele patriarhale, prin urmare cu astfel de referințe din viața omenească, cari sunt foarte simple și cari fac, ca începutul istoriei să fie prezentat copilului în nise tablouri familiare foarte atrăgătoare. Pe lângă aceea, că desvoaltă și cultivă intelectul copilului în grad mare, mai oferă și avantajul, că învățătorul conform capacității școlarului se poate și restrânge asupra celor mai necesare enarațiuni sau din contră se poate estinde la istorisirii mai speciale.

Mai departe cu ajutorul acestui metod se poate dovedi cu mare înlesnire legătura timpurilor vechi

cu ale celor nouă, precum și originea stărilor culturale și sociale ale epocelor mai nouă din situațiunile morali, culturali și sociali ale perioadelor anterioare, mergând cu vechimea până aproape de timpurile pre-istorice. Evenimentele anticității, ale elevului mediu și ale celui nou, poreclit modern, legate în șir logic prin acest metod de procedere vor rămân pururea nesterse din memoria copilului.

Ce se ține de împărțirea materialului istoric chronologic pentru fie care an școlastic, e mai nimerit ca unui an școlar să-i vină un ce între, eară nu singuratece fragmente.

După cum se desvoaltă viața spirituală a școlarului, și după cum se amplifica orizontul cunoscintelor elevilor ast-fel să se amplifice și învățământul istoric în mod gradat și pe nesimțite, fără ca prin aceasta elevul să se simtă prea îngreuiat. Materialul propus, nu i-se pare a fi un ce nou înainte lui, ci numai o repetițiune, carea din ce în ce se amplifica și întregese tot mai mult.

În anul prim d. e. se ocupă de persoane singuratece de o deosebită importanță, ceea ce va descepta interes în elev.

În modul acesta istoria se apropie foarte tare de începător, că el încă nu e deprins cu abstracțiunile. Astfel inima lui crudă dar receptivă, va simți îndată o atragere către istorisirii către studiul istoric. La acest grad procederea este biografică. În anii următori istoria, carea până aci a fost aproape exclusiv istoria domnitorilor, devine amplificată ca adevărată istorie, fără ca ea să se peară în unele detaiuri.

(Va urma.)

Posta redacțiunii.

Dlor G. B. în B. și V. D. în S. manuscritele trimise le am primit, Ve mulțămim.

Loterie

Sâmbătă în 6 August 1887.

Viena:	60	27	39	40	69
Timișoara:	14	87	77	78	55

Nr. 401. [1629] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci dela scoalele confesionale gr. or. din comuna mai jos însemnate ale protopresbiteratului Seliștei, se escrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare.

1. Alămor, cu salariu anual de 150 fl.

2. Seliște, cu salariu anual de 400 fl., ce se va solvi în rate lunari anticipative. Tot pentru acest salariu alesul învățătoriu va fi obligat a fină și un despătimânt la școala de repetiție.

3. Tilișca, cu salariu anual de 300 fl., cuartir gratuit și lemnele trebuincioase pentru încăldi. Alesul învățătoriu va fi obligat a ține Dumineca și sârbătoarea o strană în biserică și un despătimânt la școala de repetiție.

Cererele concursuali, instruite conform legilor în vigoare, sunt a se așterne sub semnătului oficiu protopresbiteral până la terminul sus-indicat.

Seliște, 13 Iuliu, 1887.

În conțelegere cu comitetele parochiale concernente.

Oficiul protopresbiteral greco-oriental al Seliștei.

Dr. Nicolau Maier,

protopresbiter.

Nr. 18 com. par. [1626] 3—3

CONCURS.

Fiind vacante 3 posturi de învățători la școala capitală gr. or. din opidul Reșinari, protopresbiteratul Sibiiului, pentru întregirea lor, se escrie concurs, cu terminul de 30 de zile dela prima publicare.

Salariul pentru fie-care din acestea posturi este: 350 fl. v. a. și 60 fl. v. a. relut pentru cuartir și lemne, carele se va solvi în rate lunari decursive. Ceice vor reflecta la acestea posturi, vor avea: să cânte și la strană în dominecile și sârbătorile de peste an, să instrueze în școala de repetițiune, și unul dintre dênșii va fi încredințat cu conducerea grădinei școlare, pentru

care va folosi jumătate din venitul aceleia.

Reșinari, 29 Iunie, 1887.

Comitetul parochial

Iosif Goga,

paroch și președ. comitetului.

În conțelegere cu mine.

Sibiiu, 3 Iuliu, 1887.

Simeon Popescu,

protopresbiter.

Nr. 152. [1630] 2—3

CONCURS.

Se publică pentru ocuparea postului învățătoresc la școala confesională greco-orientală din Erdő-Szent-György.

Emolumente: 150 fl., una sută cincideci floreni val. austr., plătiți în rate lunare; casă și grădină.

Cei ce doresc a concura sunt poștiți în termin de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român,” una a se înfățișa în fața locului, spre a face cunoscință cu poporul, ear alta a-și așterne concursul seu, provădit cu documentele pofite, oficiului protopresbiteral greco-oriental în Mureș-Oșorheiu.

Dat din împreună înțelesul comitetului parochial respectiv.

Mureș Oșorheiu, 12 Iuliu, 1887.

Parteniu Trombitas de Bethlen,

protopresbiter.

Nr. 375—381 [1631] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela scoalele confesionale gr. or. din mai jos însemnate comune ale protopresbiteratului Treiscaunelor, se escrie concurs cu termin până la 15 August a. c. st. v.

1. Brețcu, post de al doilea învățător, cu salariu anual de 200 fl. cuartir liber și lemnele de foc trebuincioase.

2. Poiana-Sărată, post de al doilea învățător, cu salariu anual de 240 fl. și cuartir liber.

3. Chezdi-Mărtănuș, postul învățătoresc împreună cu cantorul,

cu salariu anual de 150 fl. 50 cr. și anume: 96 fl. 50 cr. prin repartiție dela familii, 4 fl. din folosirea unei grădini și a 3-a parte din venitele stolare, computate în 50 fl.; osebit de aceasta 10 fl. pentru lemne și cuartir liber.

4. Cernatul-inferior, postul învățătoresc împreună cu cantorat, salariu anual de 147 fl. 10 cr. prin repartiție dela popor în bani și naturali, cuartir liber și lemnele de foc trebuincioase.

5. Teliu, postul învățătoresc împreună cu cantorat, salariu 250 fl. și anume: 130 fl. solvinți în 2 rate din partea comitetului parochial, 40 fl. în naturalii, 14 fl. din esarândarea unui agru, venitul cantoral computat în 66 fl. și cuartir liber în edificiul frumos al școlaei.

6. Vama-Buzău, post de cantor-învățător cu salariu anual de 200 fl. și anume: 165 fl. prin repartiție dela popor, a treia parte din venitele stolare computate în 35 fl. și cuartir liber în edificiul școlaei.

7. Arini, cu salariu anual de 120 fl. cuartir liber și lemne.

Doritorii de a competi la vreuna din aceste stațiuni învățătoresci și vor așterne petițiunile instruite conform legilor în vigoare la subscrisul în termin deschis, având reflectanții la posturile de sub 3, 4, 5 și 6 a se presenta în vro duminecă sau sârbătoare în biserică, spre a-și arăta desiteritatea în cântări și tipic.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Treiscaunelor.

Seși-Sân-Georgiu, 10 Iuliu, 1887.

Dimitrie Coltofean, protopresbiter.

Medicament

pentru

boala de fungie,

tuberculosă (oftică), astmă (respirațiune), catar cronice de plumăni etc. prin Ecshaltațiune de gas (cu ajutorul injecciunii rectale).

Necredutul, idealul admirabil și nerealizabil al medicilor, se poate cefectui sigur și de tot prin mijlocul acestei metode de cură! Despre efectul medical sigur și admirabil mărturisesc următoarele espuneri alăturate în scurt, dar mai ales atestatele profesorilor de renume european, și cari se legitimează prin prescripțiile medicale prezente din și afară din țeară:

„Adeseori chiar după trei întrebunări a ecshaltațiunii de gas cu ajutorul injecciunii rectale pere: tusea, frigurile, scuirea, (flegma) și mirosul greu de sudoare Greutatea corpului se sponsece pe septemână cu 1/3—1 kilogram. Pațientul se vindecă și și poate ear începe activitatea obositoare a vieții.

„La astmă, după o 1/3 de oară dela întrebunarea ecshaltațiunii de gas, i-se dă un indem pentru respirațiune. La întrebunarea mai departe a curei nu se mai rețese atacurile.” Chiar și coardele vocale distrucate și plumăna pe jumătate distrucată încă se vindecă. Dintre 30 de pațienți în ultimul stadiu al tuberculozei s'au mântuit toți de tot prin mijlocirea injecciunii de gas.

Precum în cele mai mari spitalluri din lume, astfel și în spitalul imperial reg. comun din Viena află aparatul ecshaltațiunii de gas cea mai mare întrebunare. — Atestatele celor vindecați o dovedesc.

Aparatul cos. reg. a. p. al ecshaltațiunii de gas (injecciunii-rectale) este complet, cu adausul la producerea gasului, dimpreună cu instrucțiunile întrebunării pentru medici; și pentru întrebunarea însăși a bolnavilor prin

Dr. Carl Altmann, WIEN, VII. Mariahilferstrasse Nr. 80, se poate primi pentru 8 fl. și 30 cr. pentru pachetare, cu bani gata sau cu rambursa postală.

Cura în sine nici nu molestează și nici nu strică.

[1588] 28—50